

ARBOGA KOMMUN

Verksamhetsberättelse år 2016

Brottsförebyggande rådet i Arboga

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Inriktningsområden	3
1.2	Rådets sammansättning.....	3
1.3	Sammanträden 2016.....	4
1.4	Brottsutveckling för 2016.....	4
2	Uppföljning av det brottsförebyggande arbetet	5
2.1	Utveckla det brottsförebyggande arbetet för ungdomar.....	5
	Skolavslutningsarrangemang	5
	Ung och Trygg	5
	Föräldracafé.....	5
2.2	Begränsa tillgängligheten till alkohol och andra droger	5
	Odin	5
	Kontrollköp av alkohol och tobak.....	6
2.3	Trygghet i offentlig miljö.....	6
	Trygghetsvandring.....	6
	Handlingsplan för tryggt centrum.....	7
	Medborgardialog	7
	Medborgarlöften	7
	Samverkan med Polisens volontärer	7

1 Inledning

Brottsförebyggande rådet är ett samverkansorgan för trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete i Arboga kommun. Rådet ska följa utvecklingen lokalt, regionalt och nationellt för att öka tryggheten och minska brottsligheten samt samordna och initiera samarbete och aktiviteter som förebygger brott och ökar tryggheten för boende och besökare i Arboga. Brottsförebyggande rådet upprättar en verksamhetsplan per mandatperiod och en handlingsplan per år som grund för sitt arbete.

Sedan 1 oktober 2016 har Brottsförebyggande rådet slagits samman med Folkhälsorådet i Arboga. Det nya rådet heter Förebyggande rådet.

1.1 Inriktningsområden

Verksamhetsplanen är indelad i olika inriktningsområden som vart och ett innehåller en kort beskrivning och förslag på lämpliga aktiviteter.

- Utveckla det brottsförebyggande arbetet för ungdomar och fånga upp ungdomar som riskerar att hamna i kriminalitet och utanförskap
- Utveckla samarbetet för att begränsa tillgängligheten av alkohol och andra droger
- Öka tryggheten i offentlig miljö
- Förebygga stölder och snatterier

1.2 Rådets sammansättning

- Kommunstyrelsens ordförande (ordförande i Brå)
- Kommunstyrelsens vice ordförande
- Kommunstyrelsens andre vice ordförande
- Kommunchef
- Samhällsplanerare
- Kommunikationsstrateg
- Samordnare ungdomsfullmäktige
- Representanter från ungdomsfullmäktige
- Alkoholhandläggare
- Socialchef, socialförvaltningen
- Lokalpolisområdeschef
- Kommunpolis
- Ordförande och samordnare för Arboga i Centrum
- Representant från Företagarna i Arboga
- Representant och samordnare från ungdomsfullmäktige
- Verksamhetschef, barn- och utbildningsförvaltningen
- Förvaltningschef, fritid- och kulturförvaltningen
- Ungdomskontakten, barn- och utbildningsförvaltningen
- Driftchef, tekniska förvaltningen
- Myndighetschef, västra Mälardalens Myndighetsförbund

Beredningsgruppen förbereder ärenden och föreslår dagordning för rådets möten.

Beredningsgruppen består av:

- Kommunstyrelsens ordförande
- Kommunchef
- Lokalpolisområdeschef
- Kommunpolis
- Samhällsplanerare/samordnare för Brottsförebyggande rådet

1.3 Sammanträden 2016

Brottsförebyggande rådet:

1 februari

17 maj

6 september

Förebyggande rådet:

20 december

1.4 Brottsutveckling för 2016

Polismyndigheten följer årligen brottsstatistiken i länet. Brottsligheten i Arboga har under de senaste åren legat på en jämn nivå. Narkotikabrott är exempel på brott som inte anmäler sig självt utan det kräver spaning och insatser, därför har polisen under året arbetat för att få upp siffran anmälda narkotikabrott.

Utfallet för brottsstatistiken för 2016 är en minskning med 20 % inom kategorin Samtliga brott, eller en minskning med totalt 313 stycken anmälda brott.

2 Uppföljning av det brottsförebyggande arbetet

I verksamhetsberättelsen redovisas en uppföljning av det brottsförebyggande arbetet som har genomförts under året, utifrån de fyra prioriterade områdena.

2.1 Utveckla det brottsförebyggande arbetet för ungdomar

Skolavslutningsarrangemang

Ett drogfritt arrangemang för högstadie- och gymnasieelever anordnades på Ekbacksbadet i samband med skolavslutningen. Evenemanget, som har varit återkommande i några år, riktar sig till ungdomar i Arboga.

Socialförvaltningen och ungdomskontakten fältade under kvällen.

Ung och Trygg

Samverkansprojektet Ung och trygg arrangerades mellan Barn- och utbildning, Fritid- och kultur, Kommunstyrelsen och Socialnämnden på Arbogas skolor 17-18 februari 2016 i samarbete med Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). Elver i årskurs 5, 6, 7, 8 och 9 fick lyssna på föreläsningar om bland annat tobak, alkohol, doping och kriminalitet. Dagarna avslutades med ett föräldracafé på Brandsta Ungdomsgård med Tomas Öberg som inbjuden föreläsare. Projektet hade 30 000 i budget som fördelades mellan förvaltningarna.

Föräldracafé

TREO-gruppen fortsatte att arrangera föräldracaféer under året.

2.2 Begränsa tillgängligheten till alkohol och andra droger

Odin

ODIN-arbetet (offensivt drogförebyggande initiativ nu) har fortgått under året och intensifierats. Huvudsyftet med arbetsmodellen ODIN är att göra tidiga upptäckter av ungdomar som på grund av sitt beteende riskerar att hamna i missbruk. ODIN-gruppen har utbildat personal på SFI, städ (som jobbar på högstadiet och på Vasagymnasiet), kökspersonal, fritidspersonal, personalen på HVB-hem och stödboende, samt lärarna på Sture och Vasa om drogläget i Arboga. Gruppen finns tillgängliga som bollplank för alla i kommunen som jobbar med barn och ungdomar och som stöter på frågor som rör alkohol och andra droger.

ODIN har informera elever 16-21 år samt vuxna på SFI och de boende på HVB och Stödboendet på Tornet om narkotikalagstiftning och konsekvenser av droganvändning ca en gång per läsår, liksom socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden om drogläget bland ungdomar i Arboga.

ODIN skickar månadsbrev om ungdomar och alkohol/droger till alla föräldrar via ed-wise, är med på skolornas ANDT-dagar och fältar ute på

skolorna en specifik tid per skola/vecka. Fältarbetet kväll/natt har utökats från Valborg och skolavslutning till att även inkludera andra helger.

Kontrollköp av alkohol och tobak

Västra Mälardalens Myndighetsförbund genomförde 2016 kontrollköp av tobaksvaror, receptfria läkemedel och folköl. Inköpen gjordes utan förvarning till näringsidkaren. Syftet med kontrollköpen är kontrollera om näringsidkare följer lagstiftningens krav på ålderskontroll och förvissas sig om att den som handlar tobaksvaror, receptfria läkemedel och folköl har fyllt 18 år. Kontrollköpen gjordes av ungdomar som fyllt 18 år.

Kontrollköp gjordes vid 26 försäljningsställen (16 i Arboga och 10 i Kungsör). Sex (tre i Arboga och tre i Kungsör) av dessa sålde tobak och/eller receptfritt läkemedel utan att begära legitimation. Med utgångspunkt från de samtal som fördes vid återköpen samt vilka försäljningsställen det var som inte klarade kontrollköpen bedömdes att ett ytterligare kontrollköp inte var aktuellt. I sina rutiner nämner näringsidkarna att de ska begära legitimation om kunden bedöms vara under 25 år. Detta är också en rekommendation från Folkhälsomyndigheten. Vid påtalan om brister i legitimationskontrollen har näringsidkarna varit positivt inställda till kritiken. De skulle enligt uppgift följa upp bristerna och påminna personalen om att följa rutinerna. Det ska poängteras att de näringsidkare som sålt tobaksvaror eller receptfritt läkemedel utan att begära legitimation inte har begått något lagligt fel utan endast brustit i sina rutiner.

Sammanfattningsvis gör Västra Mälardalens myndighetsförbund bedömningen att resultatet är bättre än det var vid kontrollköp av tobak 2015. Då var det färre objekt men fler som sålde utan att begära legitimation samt sålde två av de objekten även vid kontrollköp nummer två. Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten vid förbundet kommer inom den ordinarie tillsynen kontrollera att näringsidkarna följer sina rutiner vid försäljning av tobak, receptfria läkemedel och folköl.

2.3 Trygghet i offentlig miljö

Trygghetsvandring

En Trygghetsvandring genomfördes av Brottsförebyggande rådet, Ungdomsfullmäktige och Polisen den 13 januari 2016. Cirka 20 personer deltog i vandringen i centrala Arboga som tog drygt en timme. Alla deltagare fick varsin Arboga-reflexer innan vandringen påbörjades. Kommunstyrelsens ordförande höll en kort samling med information om bakgrund och utgångspunkt för trygghetsvandringen som sedan genomfördes längs en förutbestämd slinga. Efter vandringen återsamlades alla för fika och genomgång på Brandsta.

Handlingsplan för tryggt centrum

En särskild handlingsplan för ett tryggt centrum i Arboga som togs fram under 2015 genomfördes under 2016. Syftet är att tillsammans med polis och olika förvaltningar lägga extra fokus på tryggheten i Arboga centrum.

Tekniska förvaltningen fortsatte som ett led i handlingsplanens strategier arbetet med att byta ut gatubelysning och belysning i tunnlar i syfte att öka trygghetskänslan och energieffektivisera. Förvaltningen gjorde också en del gallringar och röjningar av grönytor.

Polisen arbetade under året med intensifierad övervakning i centrum och med fokus på missbrukare.

Medborgardialog

Brottsförebyggande rådet och Polisen bedrev under 2015 medborgardialoger och informerade genom riktade träffar kring hur man kan skydda sig mot stöld, råd och inbrott hos PRO, SPF, Ungdomsfullmäktige, Ferieverksamheten på Brandsta ungdomsgård, i Arboga centrum och för Folkhälsorådets ledamöter. Under 2016 arbetade polisen med att infria medborgarlöftena.

Medborgarlöften

Medborgarlöften är en del av polismyndighetens styrning och innebär att den lokala problembilden är utgångspunkt för de mål som polisen arbetar fram. Genom medborgarlöften ska medborgarperspektivet tas tillvara i högre utsträckning och medborgarna ska involveras i framtagandet. Löftena ska innehålla det som medborgarna upplever som problem. Men medborgardialogerna som grund antog Arboga kommun och Polisen i slutet av 2015 gemensamt ett antal medborgarlöften som bland annat kommunicerades i Arboga Tidning och på kommunens respektive polisens egna hemsidor.

Samverkan med Polisens volontärer

Samverkan mellan Arboga kommun och polisens volontärverksamhet är god. Polisens volontärer är personer som på sin fritid hjälper polisen bland annat i det lokala brottsförebyggande arbetet och med att stödja brottsoffer. I Arboga finns en aktiv grupp polisvolontärer, som under året bland annat har varit i tjänst vid skolavslutningsarrangemanget och på medeltidsdagarna. Varje tisdag och torsdag är polisvolontärerna ute.